

Prof. Dr. Nilüfer TAPAN

İstanbul Üniversitesi
Edebiyat Fakültesi

ÇEVİRİ EĞİTİMİ SEMİNERİ

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Çeviri Bölümü 22-24 Temmuz 1996 tarihlerinde «Çeviri Bölümlerinde Eğitimin Koşulları ve Gelişim Olanakları» konulu bir seminer düzenlemiştir. Öncelikle çeviri eğitiminin sorunlarının tartışılmasının amaçlandığı seminer çeviri bölümlerinin bu konuda yaptığı ilk toplantı olması nedeniyle özel bir önem taşımaktadır. Türkiye’de yakın bir geçmişte başlamış olan çeviri eğitimi uygulamaları son yıllarda iyice yoğunlaşmış ve çeşitli kurumlarda çeşitli diller için çevirmen yetiştirmeyi amaçlayan bölümler açılmıştır ve yeni bölümlerin açılması planlanmaktadır. Bu gelişim kuşkusuz belli bir talebin göstergesidir. Uluslararası ilişkileri gittikçe gelişen ve çeşitli alanlara yayılan ülkemizde çevirmenlikle ilgili talep de gittikçe artmaktadır. Ancak uzman çevirmenler olmadığı sürece uluslararası bilgi alışverişinin de sağlıklı yürüyebilmesi güçtür. Bu açıdan bakıldığında çeviri eğitiminin önemi ortaya çıkar. Çünkü uzman çevirmenlerin yetişmesi büyük ölçüde çeviri eğitiminin başarısına bağlıdır. Çevirmenlik mesleğinin henüz belli bir statüye ulaşmadığı günümüzde bu bakış açısının kamuya yansıtılması yararlı olacaktır. Bu bağlamda çeviri eğitimi veren kurumların ortak bir platform oluşturmaları ve eğitimin başarısı için işbirliği içinde olmaları verimli çalışmalara yol açabilir. İstanbul Üniversitesi Çeviri Bölümü’nün bu görüşleri çıkış noktası olarak düzenlediği seminerin amacı da, çeviri eğitimi bölümlerinin birbirlerini tanımalarını, eğitimleri ile ilgili görüş alışverişinde bulunmalarını, yaşanan ortak sorunlara çözüm aramalarını sağlamaktır.

Seminere 8 üniversiteden 50'den fazla uzman katılmış, 23 bildiri sunulmuştur. Sunulan bildirileri konu alanlarına göre şöyle gruplayabiliriz :

— Çevirmen yetiştiren bölümlerin eğitim programlarının tanıtılması (lisans ve yüksek lisans düzeyinde)

— Mevcut üniversite yapısı içinde çeviri eğitimi bölümlerinin konumu

— Uzmanlık alanları çevirisinin eğitim içindeki yeri ve uygulanış biçimi

— Sözlü çeviri eğitimi

— Yazınsal çevirinin eğitimdeki yeri

— Çeviri kuram ve yöntemlerinin eğitime yansması

Seminerin son oturumunda üç gün boyunca gündeme gelen konular çeviri eğitimi bağlamında tartışmaya açılmıştır. Hemen hemen tüm katılımcıların katıldığı tartışmalar sonucu aşağıdaki ortak kararlar alınmıştır :

— Çeviri bölümleri arasında bir bilgi ağı oluşturulmalıdır. Bilgi alışverişi bir bültenle sağlanabilir

— Çeviri bölümleri eğitim programları ile ilgili iletişim içinde olmalıdırlar, eğitim konusunda (özellikle lisansüstü programlarda) birbirlerine yardımcı olmalıdırlar, araştırma konularında uzmanlık alanlarına göre işbirliği yapılması yerinde olur.

— Eğitim uygulamaları ile ilgili yayın olanakları araştırılmalı, ortak projelere gidilmelidir.

— Çeviri bölümleri, üniversiteler dışı piyasaya kendilerini tanıtmak için yollar aramalıdır.

İşbirliğine yönelik önerilerin tartışıldığı bu genel tartışma oturumunun sonunda alınan kararları uygulamaya dönüştürmede üniversiteler arası koordinasyonu sağlamak için değişik üniversitelerin temsilcilerinden oluşan bir komisyon kuruldu.

Yukarıda da belirttiğim gibi, İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Çeviri Bölümü'nün düzenlediği bu seminer çeviri bölümleri arası bir ilk bilgi ve deneyim alışverişi niteliğini taşıyordu. Ancak tüm katılanların birleştiği nokta, bu tür seminerlerin gerek çeviri eğitiminin daha verimli yürütülebilmesi, gerekse de çeviri eğitiminin kurumsallaşması açısından gerekli olduğuydu. Çeviri eğitiminin sorunlarının irdelendiği bu ilk semineri gerçekleştiren İstanbul Üniversitesi Çeviri Bölümü'nün düzenli olarak eğitim seminerleri düzenlemesi ve bir süreklilik oluşturması isteği ise yine tüm katılanların birleştiği ikinci bir noktaydı.

